

Projekt

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W ZAWADZKIEM**

z dnia 29 grudnia 2025 r.

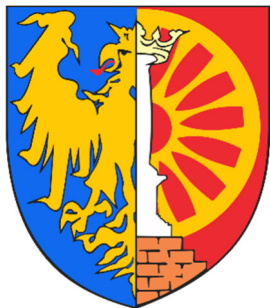
**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej Gminy Zawadzkie na lata 2026–2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) Rada Miejska w Zawadzkim uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Zawadzkie na lata 2026–2030”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Zawadzkiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
GMINY ZAWADZKIE
NA LATA 2026-2030

2025

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
I. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU	6
II. INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE	7
III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE	8
1. STOSOWANIE AGRESJI I PRZEMOCY PRZEZ DZIECI I MŁODZIEŻ SZKOLNĄ ORAZ W ŚRODOWISKU RODZINNYM.....	8
2. ZJAWISKO PRZEMOCY DOMOWEJ W ŚRODOWISKU LOKALNYM	11
3. ANALIZA SWOT	17
4. POMOC I WSPARCIE DLA OSÓB I RODZIN Z PROBLEMEM PRZEMOCY DOMOWEJ	19
IV. CELE I ZADANIA.....	27
V. ODBIORCY PROGRAMU	34
VI. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU.....	34
VII. FINANSOWANIE PROGRAMU	35
VIII. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU	35
SPIS TABEL I WYKRESÓW	37

WPROWADZENIE

Rodzina to miejsce, w którym człowiek wzrasta, nabywa podstawowe umiejętności niezbędne do życia w społeczeństwie. By jednak rodzina mogła właściwie wypełniać przypisane jej funkcje musi prawidłowo funkcjonować i skutecznie stawiać czoła zagrożeniom. Jednym z takich zagrożeń jest bez wątpienia przemoc domowa – problem nie tyle nowy, co raczej w ostatnich latach coraz bardziej dostrzegany w przestrzeni społecznej. Polega na jednorazowym albo powtarzającym się umyślnym działaniu lub zaniechaniu, wykorzystującym przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną. Osoba stosująca przemoc narusza prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, a w szczególności:

- naraża tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- narusza jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- powoduje szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołuje u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ogranicza lub pozbawia tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- istotnie narusza prywatność tej osoby lub wzbudza u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia. Działania te mogą być podejmowane również za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Najczęściej osobami, wobec których stosowana jest przemoc domowa, są kobiety i dzieci, nierzadko osoby starsze i z niepełnosprawnością, czasami mężczyźni. Zjawisko to występuje we wszystkich grupach społecznych niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej. Przemoc jest demonstracją siły i chęcią przejęcia kontroli nad drugą osobą, powoduje u osób jej doznających niską samoocenę, poczucie bezsilności i bezradności, ciągły niepokój, depresję oraz choroby związane ze stresem. Dzieci doznające przemocy, ale także będące świadkami przemocy odczuwają jej skutki w sposób nieodwracalny i często objawiają się dopiero w życiu dorosłym.

W świetle polskiego prawa przemoc domowa jest przestępstwem. Kodeks karny wyodrębnia przestępstwo znęcania się nad rodziną (art. 207 KK) w sytuacji kiedy przemoc ma charakter ciągły, a osoba stosująca przemoc znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub

przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny.

Podstawowym aktem prawnym, który określa w Polsce zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej i osób stosujących przemoc domową, jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W jej myśl za osobę doznającą przemocy domowej należy rozumieć osobę wobec której stosowana jest przemoc domowa:

- małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków;
- rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków;
- osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania;
- małoletniego.

Za osobę stosującą przemoc domową uznaje się z kolei osobę pełnoletnią, która dopuszcza się przemocy domowej, a za świadka przemocy domowej – osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziały akt przemocy domowej.

Według zapisów ww. ustawy osobie doznającej przemocy domowej udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego; interwencji kryzysowej i wsparcia; ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobie stosującej przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia

w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie oraz informacji o dostępnych ww. formach wsparcia.

Wobec osób stosujących przemoc domową zakłada się z kolei stosowanie przewidzianych w ww. ustawie środków mających na celu zapobieganie ich kontaktowaniu się z osobami doznającymi przemocy domowej oraz programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego. Na szczeblu gminnym obejmują one tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Niniejszy program został przygotowany w Ośrodku Pomocy Społecznej w Zawadzkim, a jego opracowanie poprzedzone zostało diagnozą zjawiska przemocy domowej na terenie gminy. Wyniki przeprowadzonej diagnozy ujęte w Programie jako jedna z jego części składowych stały się podstawą do merytorycznego przygotowania dokumentu.

W pierwszej części programu zostały przedstawione podstawy prawne jego tworzenia, a druga obejmuje informacje ogólne na temat gminy.

Część trzecia to wspomniana powyżej diagnoza zjawiska przemocy domowej w gminie, która została przygotowana w oparciu o dane pozyskane od podmiotów działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców oraz analizę ankiet skierowanych do przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek oświatowych oraz mieszkańców, w tym reprezentantów samorządu lokalnego.

Czwarta część programu, obejmująca przygotowany w formie zestawień tabelarycznych harmonogram, wyznacza obszary, cele, kierunki działań i niezbędne do podjęcia zadania, wskazując realizatorów i partnerów w realizacji poszczególnych zapisów oraz czas ich wdrożenia.

W pozostałej części dokumentu zawarto informacje na temat odbiorców, przewidywanych efektów realizacji Programu, sposobu finansowania i jego wdrażania oraz prowadzenia monitoringu i ewaluacji przy wykorzystaniu przygotowanego zestawu wskaźników monitoringowych.

I. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU

Obowiązek Opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Zawadzkie na lata 2026-2030 wynika z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej”.

Program pozostaje w zgodności z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 i ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zawadzkie oraz umożliwia aplikowanie o dodatkowe środki finansowe w oparciu o ogłaszane przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej programy osłonowe z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Na treść i realizację Programu mają również wpływ m.in. następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego,
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,

- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 06 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

II. INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE

Gmina Zawadzkie jest gminą miejsko-wiejską, położoną we wschodniej części województwa opolskiego, w powiecie strzeleckim. Sąsiaduje z gminami Jemielnica i Kolonowskie (w powiecie strzeleckim), gminą Dobrodzień (w powiecie oleskim) oraz trzema gminami województwa śląskiego – Krupskim Młynem, Pawonkowem i Wielowsią.

Pod względem fizycznogeograficznym gmina położona jest w makroregionie Niziny Śląskiej, we wschodniej części mezoregionu Równiny Opolskiej, nad rzeką Mała Panew. Zajmuje obszar 82,24 km², co stanowi 11,05% powierzchni powiatu. Administracyjnie w skład gminy wchodzi miasto Zawadzkie oraz sołectwa: Żędowice i Kielcza. Zawadzkie leżą 20 km od Strzelec Opolskich i blisko 50 km od Opola oraz 70 km od Katowic. Główną oś infrastruktury drogowej stanowią trzy drogi wojewódzkie: nr 901 z Olesna do Gliwic, nr 426 z Zawadzkiego do Kędzierzyna Koźła, nr 463 z Zawadzkiego do Bierdzan. Układ komunikacyjny gminy uzupełniają drogi powiatowe i gminne.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, na koniec 2024 r. gmina liczyła 10.352 mieszkańców, w tym 5.327 kobiet i 6.298 mieszkańców miasta. Sytuacja demograficzna gminy nie jest korzystna z uwagi na wyższy udział osób starszych niż dzieci i młodzieży w populacji gminy (24,8% w stosunku do 14,6% w 2024 r.). Na wysokim poziomie był współczynnik obciążenia demograficznego, który stale zwiększał się (wzrost z 28 w 2022 r. do 30,5 w 2024 r.).

Gmina ma charakter przemysłowo-rolniczy; użytki rolne zajmują 29%, a użytki leśne 62%. W gminie dominuje przemysł drzewny oraz działalność rzemieślnicza, skoncentrowane głównie na terenie miasta.

W 2024 r. liczba osób bezrobotnych w gminie była wyższa niż w latach 2022-2023 (150 w 2022 r., 168 w 2023 r., 227 w 2024 r.). Wśród osób pozostających bez pracy większość stanowili mężczyźni. Udział osób bezrobotnych w ogóle mieszkańców gminy będących w wieku produkcyjnym stale zwiększał się (z 2,3% w 2022 r. do 4,4% w 2024 r.).

W latach 2022-2024 liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy była na podobnym poziomie (735 w 2022 r., 727 w 2023 r., 734 w 2024 r.). Najwięcej z nich działało w takich branżach jak: handel i usługi w zakresie napraw (124), budownictwo (87), przetwórstwo przemysłowe (71). Liczba osób pracujących w gminie zmniejszyła się (z 3.539 w 2022 r. do 3.260 w 2024 r.).

W gminie funkcjonuje baza oświatowa, na która składają się prowadzone przez gminę 3 szkoły podstawowe i 5 przedszkoli oraz szkoła ponadpodstawowa i szkoła specjalna – placówki, dla których organem prowadzącym jest Starosta Powiatu Strzeleckiego. Działalność kulturalną w gminie prowadzi Biblioteka i Kultura w Zawadzkim, a działalność sportową realizują kluby sportowe. Gmina ma znaczne walory turystyczne.

Główną instytucją realizującą zadania pomocy społecznej w gminie jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawadzkim; jego działalność uzupełniają prowadzone przez starostę powiatu strzeleckiego Dom Pomocy Społecznej w Zawadzkim i prywatny Dom Seniora „Tiliam” w Zawadzkim. Podstawową opiekę zdrowotną zapewniają mieszkańcom niepubliczne podmioty lecznicze na terenie gminy, a nocną i świąteczną opieką medyczną oraz leczenie w warunkach zamkniętych realizuje Szpital Powiatowy w Strzelcach Opolskich.

Nad bezpieczeństwem publicznym mieszkańców czuwają Komenda Powiatowa Policji w Strzelcach Opolskich oraz funkcjonariusze wchodzącego w jej skład Posterunku Policji w Zawadzkim.

Na terenie gminy działa kilkanaście podmiotów ekonomii społecznej. Są to organizacje pozarządowe funkcjonujące w takich obszarach jak: sport, turystyka, rekreacja, hobby, usługi socjalne i pomoc społeczna, edukacja i wychowanie oraz ratownictwo i bezpieczeństwo.

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE

1. STOSOWANIE AGRESJI I PRZEMOCY PRZEZ DZIECI I MŁODZIEŻ SZKOLNĄ ORAZ W ŚRODOWISKU RODZINNYM

Diagnoza zjawiska agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz w środowisku rodzinnym została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących w gminie placówkach oświatowych. Badania te umożliwiły zdiagnozowanie środowiska szkolnego i rodzinnego pod kątem występowania agresji i przemocy, pozyskanie informacji na temat podejmowanych

działań profilaktycznych i wychowawczych, form pomocy świadczonym uczniom stosującym agresję i przemoc oraz rodzinom zmagającym się z problemem przemocy domowej, a także współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Do analizy przedłożono 4 ankiety z następujących placówek oświatowych działających w gminie: Publiczna Szkoła Podstawowa w Zawadzkim (liczba uczniów: 368); Publiczna Szkoła Podstawowa w Żędowicach (liczba uczniów: 175); Publiczna Szkoła Podstawowa im. Wincentego z Kielczy w Kielczy (liczba uczniów: 145); Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Zawadzkim (liczba uczniów: 96).

Rozpoznanie środowiska szkolnego i rodzinnego pod kątem występowania agresji i przemocy

Ankietowane placówki prowadzą rozpoznanie środowiska szkolnego pod kątem występowania agresji i przemocy, głównie poprzez obserwacje, rozmowy i badania ankietowe. Szkoły prowadzą ewaluację działań podejmowanych w ramach programu profilaktyczno-wychowawczego; badaniami obejmowani są uczniowie, nauczyciele i rodzice; w ramach diagnozy prowadzi się analizę sytuacji rodzinnej uczniów, ocenę zdrowia psychicznego, a także szacowanie zachowań ryzykownych i czynników chroniących.

Spośród czterech szkół, które wzięły udział w badaniach ankietowych, dwie potwierdziły ujawnienie problemu agresji i przemocy w grupie rówieśniczej. W Szkole Podstawowej w Kielczy agresja przybiera postać wyzywek, a miejscami, w których ujawniają się zachowania agresywne, są głównie toalety i fora internetowe. Większy zakres agresji rówieśniczej zaobserwowano w Zespole Szkół Ponadpodstawowych, gdzie badania wykazały, iż 33% uczniów doświadczyło agresji słownej, a 13% agresji fizycznej. Równocześnie 88% uczniów zapewniło, że czuje się w szkole bezpiecznie. Interesująca jest także wiedza rodziców o doświadczeniach swoich dzieci, a mianowicie tylko 23% potwierdziło, że wobec ich dziecka stosowano agresję słowną, z czego wynika, że nie wszyscy informują rodziców o swojej sytuacji.

Największa szkoła w gminie – PSP w Zawadzkim – poinformowała o występowaniu konfliktów rówieśniczych, incydentów wskazujących na trudności i napięcia pomiędzy uczniami, jednakże nie oceniła ich jako przejawy przemocy czy agresji. Z analiz przeprowadzonych w PSP w Żędowicach wynika, że uczniowie

nie doświadczają przemocy, ani w szkole, ani w środowisku rodzinnym. Sytuacja rodzinna w pozostałych placówkach nie została określona.

Podejmowane działania profilaktyczne i wychowawcze

Szkoły podejmują różnorodne działania profilaktyczne i wychowawcze zmierzające do przeciwdziałania agresji i przemocy. Realizowane są ogólnopolskie programy profilaktyczne, warsztaty i szkolenia dotyczące hejtu, cyberprzemocy, wykluczenia, przemocy rówieśniczej, spotkania ze specjalistami. W PSP w Żędowicach wprowadzono „Skrzynkę zaufania”, do której uczniowie mogą anonimowo zgłaszać trudne dla siebie sytuacje. Katalog realizowanych programów profilaktycznych wskazała PSP w Kielczy – są to: „Ratownicy marzeń”, i „Archipelag skarbów” – wzmacniające kompetencje asertywnego zachowania, „Dove Self-Esteem” – o budowaniu pozytywnej samooceny oraz „Mis przytulas” – o kontroli emocji. W szkołach wprowadzono Standardy Ochrony Małoletnich, przeszkolono kadrę, rodziców i uczniów.

Formy pomocy dla uczniów stosujących agresję i przemoc oraz rodzin zmagających się z problemem przemocy domowej

Uczniom doznającym przemocy i wykazującym zachowania agresywne placówki oferują pomoc szkolnych specjalistów – psychologów i pedagogów w formie zajęć grupowych i indywidualnych; zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne. Uczniowie kierowani są na pogłębioną diagnozę do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Strzelcach Opolskich, do lekarzy specjalistów, a rodzice do grup wsparcia.

Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami

Szkoły podejmują współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania agresji i przemocy. Należą do nich m.in. działające w Zawadzkim: Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, a także Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Komenda Powiatowa Policji i Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Strzelcach Opolskich oraz Rzecznik Praw Dziecka.

Działania, jakie należałoby podjąć, by skutecznie przeciwdziałać zjawisku agresji i przemocy

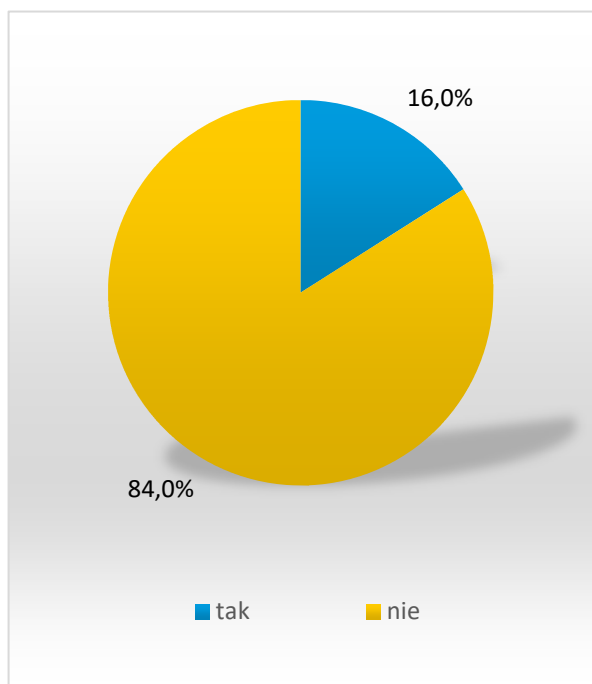
Przedstawiciele ankietowanych placówek wskazali, że dla skutecznego przeciwdziałania agresji i przemocy należy kontynuować prowadzone już działania profilaktyczne, wspierające dzieci i rodziców, nadal edukować dzieci, rodziców i nauczycieli oraz ograniczyć dostęp do smartfonów w szkole i na wycieczkach.

2. ZJAWISKO PRZEMOCY DOMOWEJ W ŚRODOWISKU LOKALNYM

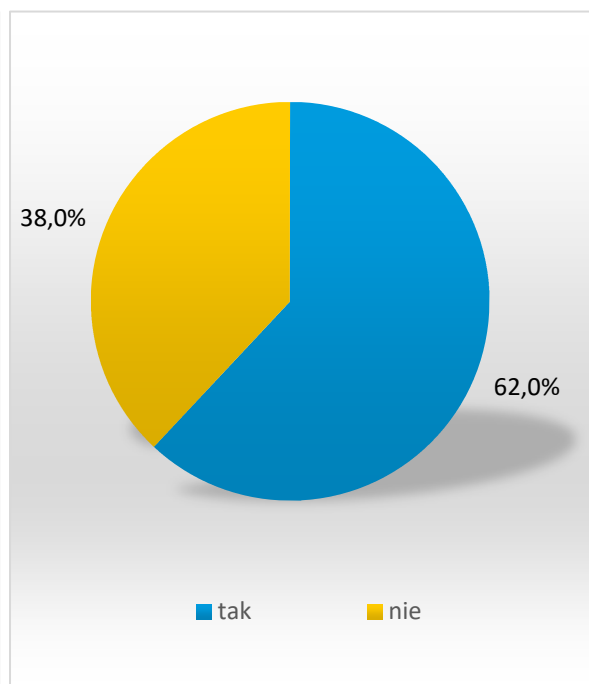
W ramach diagnozy zjawiska przemocy domowej w gminie Zawadzkie przeprowadzono badania ankietowe wśród mieszkańców gminy, w tym reprezentantów samorządu lokalnego – przedstawicieli organów gminy, pracowników Urzędu Miejskiego, przedstawicieli jednostek pomocniczych i organizacyjnych gminy, m.in. sołectw, placówek oświatowych, kulturalnych, sportowych i pomocy społecznej, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, a także przedstawicieli podmiotów leczniczych, policji, podmiotów ekonomii społecznej i kościoła. W sumie do analizy przedłożono 50 wypełnionych anonimowo ankiet.

W pierwszej kolejności zapytano badanych o doświadczenie i znajomość przypadków występowania przemocy domowej oraz o rodzaje przemocy domowej, jakie najczęściej występują w gminie. Uzyskane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 1. Czy doświadczyła Pani/doświadczył Pan przemocy?

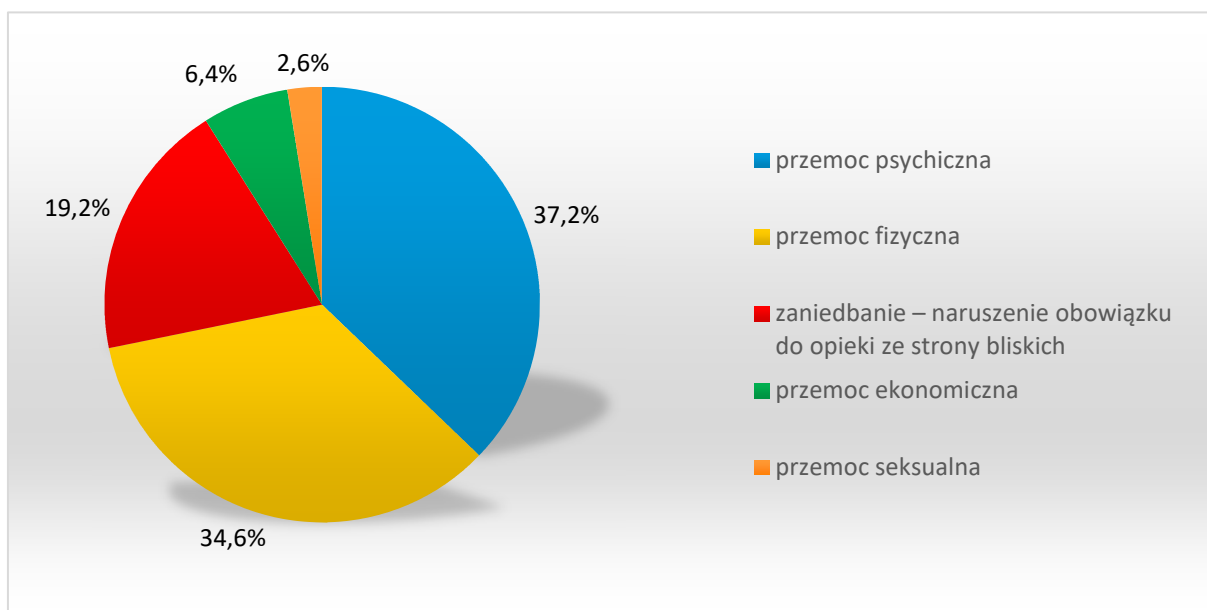
Wykres 2. Czy słyszała Pani/słyszał Pan o osobach w gminie, które doświadczyły przemocy?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość badanych (84%) odpowiedziała, że nie doświadczyła przemocy. Jednocześnie 62% respondentów odpowiedziało, że słyszało o osobach w gminie, które doświadczyły problemu przemocy.

Wykres 3. Jakie rodzaje przemocy domowej najczęściej występują w gminie?

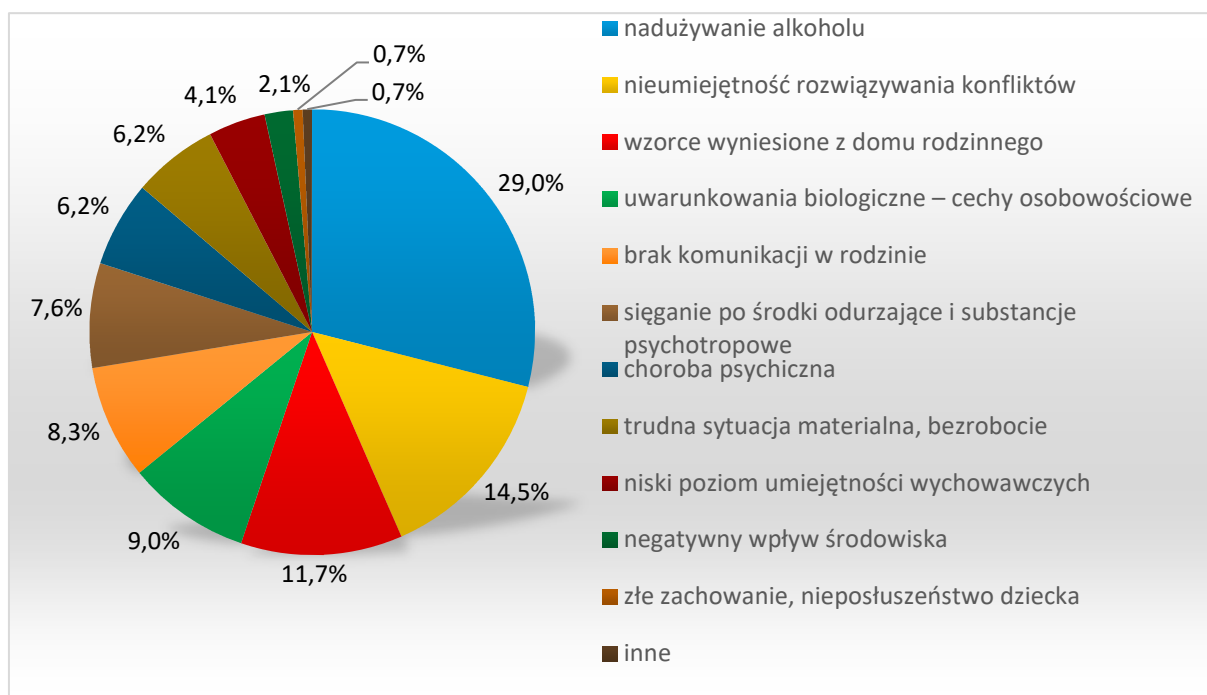

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

W opinii respondentów najczęstszymi formami przemocy są: przemoc psychiczna (37,2%), a także przemoc fizyczna (34,2%) oraz zaniedbanie rozumiane jako naruszenie obowiązku ze strony bliskich (19,2%).

Odpowiadając na następne pytanie, badani wskazywali przyczyny przemocy domowej. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 4. Najczęstsza przyczyna przemocy domowej

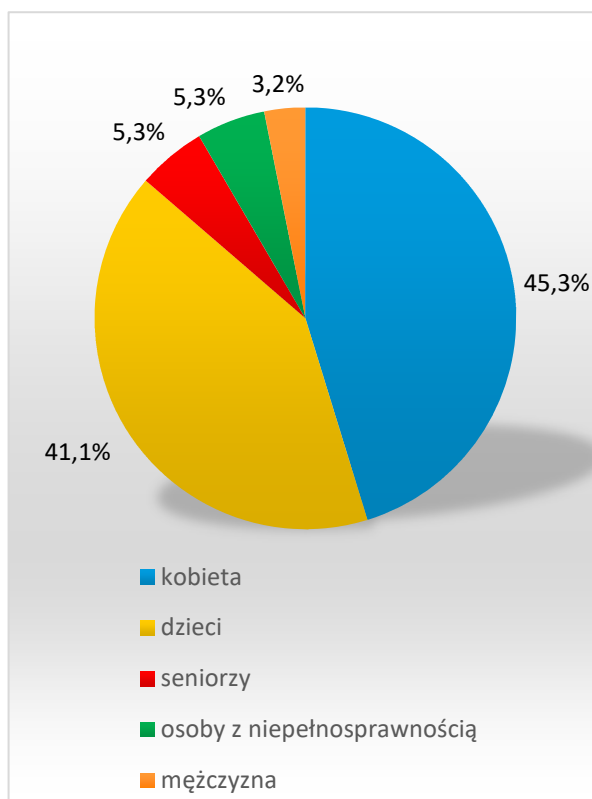

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

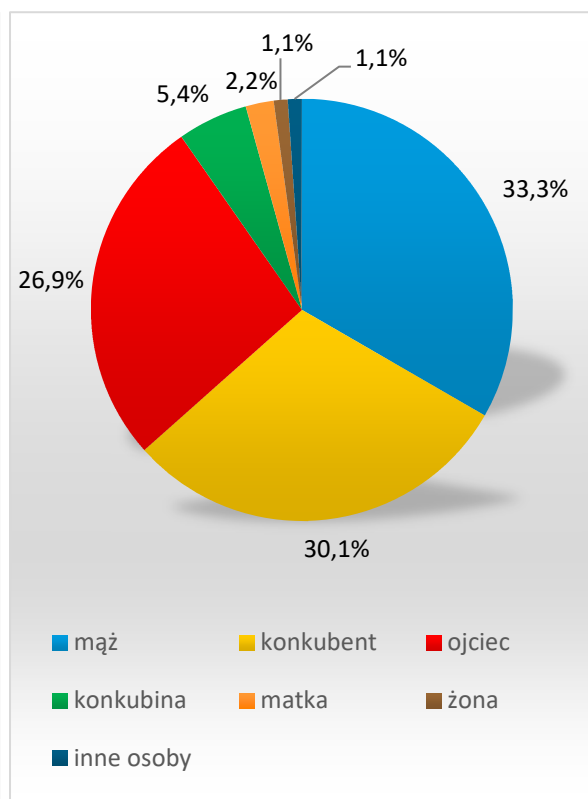
Zdaniem respondentów najczęstszymi powodami przemocy domowej są: nadużywanie alkoholu (29%), a w dalszej kolejności nieumiejętność rozwiązywania konfliktów (14,5%), wzorce wyniesione z domu rodzinnego (11,7%), a także uwarunkowania biologiczne – cechy osobowościowe (9%), brak komunikacji w rodzinie (8,3%) oraz sięganie po środki odurzające i substancje psychoaktywne (7,6%).

W kolejnych pytaniach poproszono respondentów o wskazanie, kto najczęściej jest osobą doznającą przemocy domowej, a kto osobą stosującą przemoc. Otrzymane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 5. Kto jest najczęściej osobą doznającą przemocy domowej?

Wykres 6. Kto jest najczęściej osobą stosującą przemoc domową?

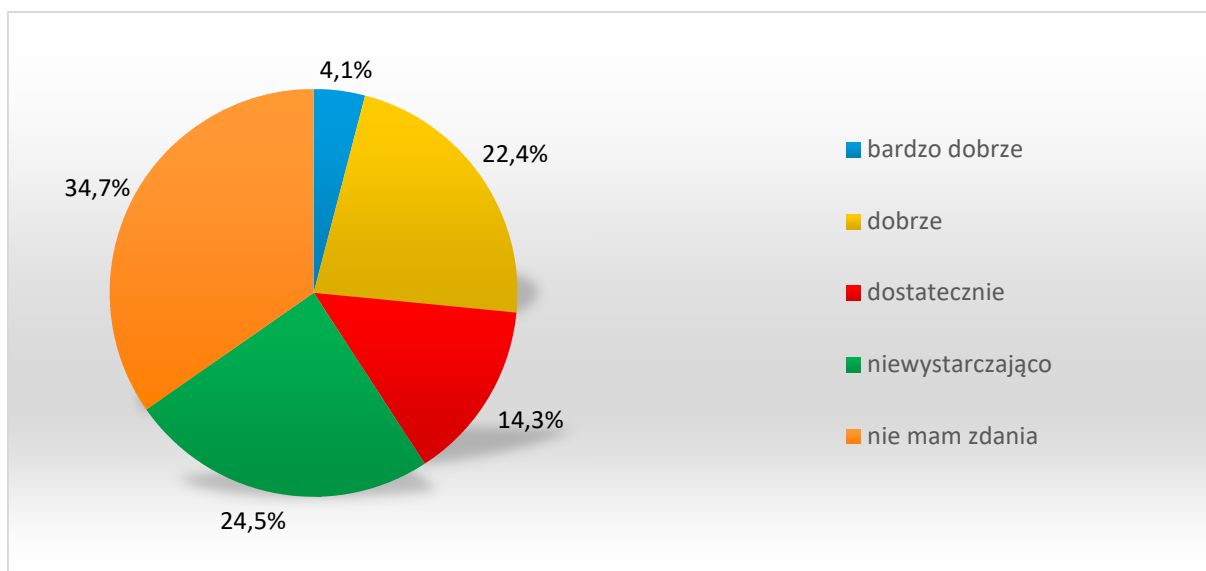

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Według największej grupy ankietowanych, najczęściej osobami doznającymi przemocy domowej są kobiety (45,3%) i dzieci (41,1%). Jeśli natomiast chodzi o osoby stosujące przemoc, 33,3% respondentów wskazało, że tą osobą jest mąż, 30,1% że konkubent, a 26,9% że ojciec. Z danych tych wyłania się modelowy obraz przemocy domowej: osobami stosującymi przemoc są zazwyczaj mężczyźni (konkubenci, mężowie, ojcowie), a osobami doznającymi przemocy kobiety i dzieci.

W ankiecie znalazły się również pytania pozwalające badanym ocenić działania profilaktyczne podejmowane w gminie w związku z przemocą domową oraz ofertę pomocy świadczonej osobom doznającym przemocy i stosującym przemoc. Uzyskane opinie prezentują poniższe wykresy.

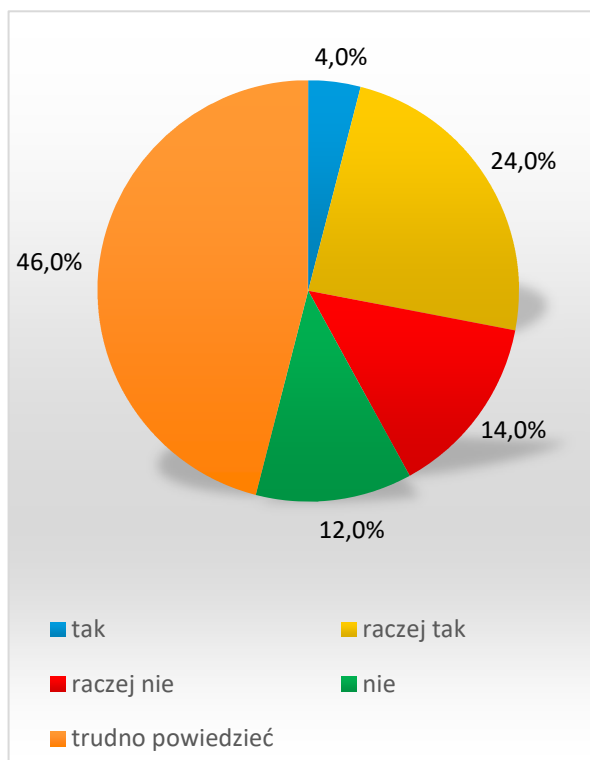
Wykres 7. Jak Pani/Pan ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy domowej?

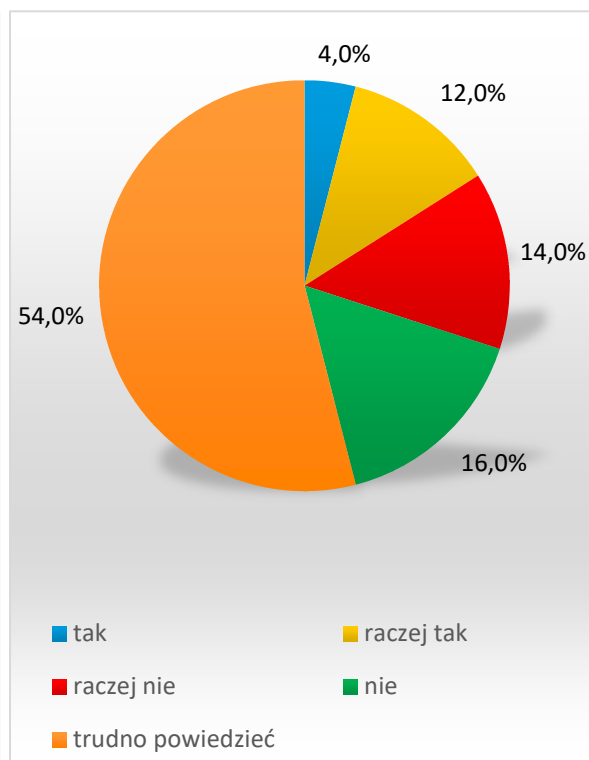
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Najwięcej badanych (34,7%) nie miało zdania na temat prowadzonej w gminie działalności profilaktycznej związanej z problemem przemocy domowej. Jednocześnie łącznie 26,5% ankietowanych oceniło ją dobrze lub bardzo dobrze, a 24,5% niewystarczająco.

Wykres 8. Czy oferta pomocy dla osób doznających przemocy domowej w gminie jest wystarczająca?

Wykres 9. Czy oferta pomocy dla osób stosujących przemoc domową w gminie jest wystarczająca?

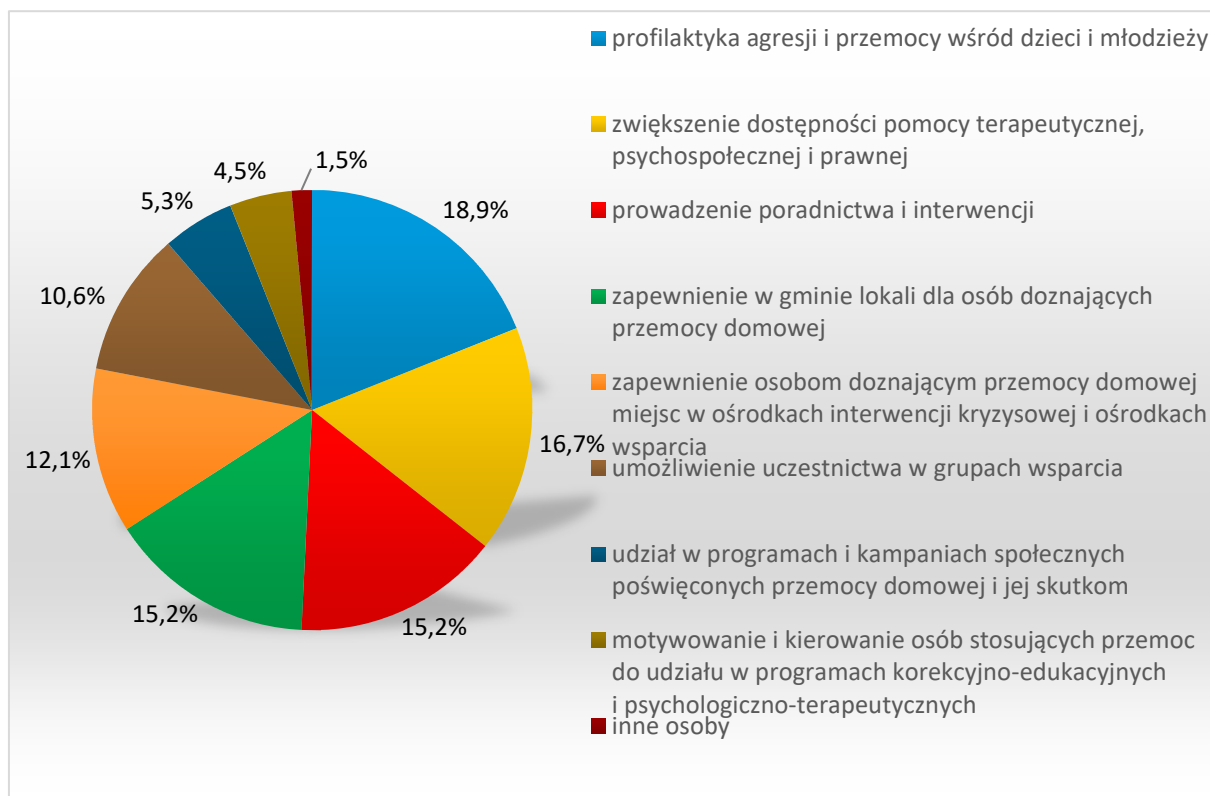
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

W przypadku oceny dostępnej w gminie oferty pomocy dla osób doznających przemocy domowej, najwięcej badanych (46%) nie miało zdania. Jednocześnie w sumie 28% ankietowanych stwierdziło, że oferta jest raczej wystarczająca lub wystarczająca, a w sumie 26% respondentów było odmiennego zdania.

Znacznie gorzej została oceniona oferta wsparcia dla osób stosujących przemoc domową. Tym razem większość badanych (54%) nie wyraziła opinii, łącznie 30% ankietowanych uznało dostępną ofertę za niewystarczającą lub raczej niewystarczającą, a w sumie 16% respondentów było odmiennego zdania.

Na koniec poproszono badanych o wskazanie działań, które byłyby najskuteczniejsze w walce z przemocą domową. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 10. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdaniem respondentów, by skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej, należy przede wszystkim prowadzić profilaktykę agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży (18,9%), zwiększyć dostępność pomocy terapeutycznej i prawnej (16,7%), prowadzić poradnictwo i interwencje, zapewnić w gminie lokale dla osób doznających przemocy domowej (po 15,2%) lub miejsca w ośrodkach interwencji kryzysowej i ośrodkach wsparcia (12,1%) oraz umożliwić uczestnictwo w grupach wsparcia (10,6%).

3. ANALIZA SWOT

Przeprowadzona na potrzeby niniejszego dokumentu analiza SWOT posłużyła identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwoliła oszacować potencjał, jakim gmina dysponuje w tym obszarze oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom rodzin mieszkających na jej terenie.

Tabela 1. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
▪ zapewnianie rodzinom z problemem przemocy domowej do wsparcia terapeutycznego i psychospołecznego ▪ działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Punktu Konsultacyjnego (prawnik, psycholog) i Zespołu Interdyscyplinarnego ▪ dostosowana do potrzeb i oczekiwań dzieci i młodzieży oferta spędzania czasu wolnego ▪ zapewnianie osobom doznającym przemocy miejsc w ośrodkach wsparcia ▪ kompetentna, stale podnosząca kwalifikacje kadra udzielająca wsparcia osobom doznającym i stosującym przemoc ▪ pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na przeciwdziałanie przemocy domowej (m.in. z programów resortowych) ▪ podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej	▪ ograniczone środki finansowe na realizację zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej ▪ niewystarczające poradnictwo i interwencje w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym zbyt mała skala działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową ▪ niewystarczające działania profilaktyczne, informacyjne i edukacyjno-szkoleniowe w zakresie i przeciwdziałania przemocy domowej ▪ brak w gminie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży ▪ brak w gminie grupy wsparcia i lokali dla osób z problemem przemocy domowej ▪ brak wyspecjalizowanej w przeciwdziałaniu przemocy domowej organizacji pozarządowej działającej na terenie gminy
Szanse	Zagrożenia
▪ rosnąca świadomość społeczna na temat problemu przemocy domowej ▪ promowanie zdrowego stylu życia i rozwijanie działalności profilaktyczno-informacyjnej ▪ rozwój Punktu Konsultacyjnego (mediacje, poradnictwo) ▪ utworzenie świetlicy socjoterapeutycznej ▪ dostępność poza gminą instytucji udzielających wsparcia osobom doznającym przemocy i stosującym przemoc, m.in. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Punkt Interwencji Kryzysowej ▪ dobrze rozwinięta sieć współpracy międzyinstytucjonalnej i wymiany	▪ kryzys funkcji rodziny; osłabienie więzi rodzinnych i społecznych, rozpad rodzin ▪ dysfunkcyjność rodzin; bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych ▪ coraz większa dostępność środków psychoaktywnych ▪ brak adekwatnej reakcji świadków przemocy ▪ niski poziom zaangażowania służby zdrowia w realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej ▪ rosnąca liczba rodzin z gminy wymagających z powodu przemocy domowej interwencji, działań interdyscyplinarnych, korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-

informacji w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej	terapeutycznych oraz umieszczenia w ośrodkach wsparcia
- dynamiczne działania Policji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej ze skutecznym wykorzystaniem narzędzi prawnych wobec osób stosujących przemoc (izolacja) - zacieśnianie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej	niechęć osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych

4. POMOC I WSPARCIE DLA OSÓB I RODZIN Z PROBLEMEM PRZEMOCY DOMOWEJ

W gminie Zawadzkie, w powiecie strzeleckim i niedalekiej okolicy funkcjonują podmioty udzielające pomocy i wsparcia osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej. Dane szczegółowe na ich temat przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Podmioty działające na rzecz osób i rodzin z problemem przemocy domowej w gminie

nazwa jednostki	adres jednostki
Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawadzkim	ul. Dębowa 11, 47-120 Zawadzkie
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zawadzkim	ul. Dębowa 13, 47-120 Zawadzkie
Zespół Interdyscyplinarny w Zawadzkim	ul. Dębowa 11, 47-120 Zawadzkie
Punkt Konsultacyjny w Zawadzkim	ul. Dębowa 11, 47-120 Zawadzkie
Komisariat Policji w Zawadzkim	ul. Kolejowa 14, 47-120 Zawadzkie
Publiczna Szkoła Podstawowa w Zawadzkim	ul. Opolska 47, 47-120 Zawadzkie
Publiczna Szkoła Podstawowa w Żędowicach	ul. Strzelecka 35A, 47-120 Żędowice
Publiczna Szkoła Podstawowa w Kielczy	ul. Szkolna 1, 47-126 Kielcza
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich	ul. Chrobrego 5, 47-100 Strzelce Opolskie
Punkt Interwencji Kryzysowej w Strzelcach Opolskich	ul. Chrobrego 5, 47-100 Strzelce Opolskie
Punkt Porad Prawnych i Mediacji w Strzelcach Opolskich	ul. Jordanowska 2, 47-100 Strzelce Opolskie
Annogórskie Centrum Zdrowia Psychicznego w Strzelcach Opolskich	ul. Żeromskiego 10, 47-100 Strzelce Opolskie
Centrum Terapii i Profilaktyki w Strzelcach Opolskich	ul. Strażacka 10, 47-100 Strzelce Opolskie
Ośrodek środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży, Filia w Strzelcach Opolskich	ul. Marka Prawego 18a, 47-100 Strzelce Opolskie
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Cyprian-Med” – Centrum Neuropsychiatrii w Strzelcach Opolskich – Poradnia Zdrowia Psychicznego	os. Piastów Śląskich 20, 47-100 Strzelce Opolskie
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Strzelcach Opolskich	ul. Chrobrego 5, 47-100 Strzelce Opolskie
Komenda Powiatowa Policji w Strzelcach Opolskich	ul. Piłsudskiego 3, 47-100 Strzelce Opolskie

Prokuratura Rejonowa w Strzelcach Opolskich	ul. Kościuszki 8, 47-100 Strzelce Opolskie
Sąd Rejonowy w Strzelcach Opolskich, Wydział Rodzinny i Nieletnich, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	ul. Opolska 11, 47-100 Strzelce Opolskie
Dom Matki i Dziecka. Diecezjalna Fundacja Ochrony Życia w Opolu	ul. Masłowskiego 1, 45-532 Opole

Źródło danych: Urząd Miejski w Zawadzkim i Starostwo Powiatowe w Strzelcach Opolskich.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawadzkim

Po spadku w 2023 r., w 2024 r. liczba osób, którym udzielono pomocy i wsparcia w gminie, wzrosła (393 w 2022 r., 352 w 2023 r., 370 w 2024 r.), podobnie jak liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie (283 w 2022 r., 268 w 2023 r., 278 w 2024 r.), w tym świadczenie pieniężne (156 w 2022 r., 126 w 2023 r., 132 w 2024 r.). Jednocześnie liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie niepieniężne stale zmniejszała się (229 w 2022 r., 195 w 2023 r., 175 w 2024 r.), a liczba rodzin, z którymi przeprowadzono wywiad środowiskowy, rosła z roku na rok (189 w 2022 r., 195 w 2023 r., 216 w 2024 r.).

Wśród mieszkańców gminy korzystających ze wsparcia OPS-u w latach 2022-2024, najliczniejsze grupy stanowiły rodziny żyjące w ubóstwie (liczba osób w rodzinach: 201 w 2022 r., 161 w 2023 r., 131 w 2024 r.), zmagające się z długotrwałą lub ciężką chorobą (liczba osób w rodzinach: 112 w 2022 r., 103 w 2023 r., 139 w 2024 r.), bezrobociem (liczba osób w rodzinach: 112 w 2022 r., 102 w 2023 r., 100 w 2024 r.), niepełnosprawnością (liczba osób w rodzinach: 104 w 2022 r., 79 w 2023 r., 98 w 2024 r.), mające trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (liczba osób w rodzinach: 47 w 2022 r., 46 w 2023 r., 46 w 2024 r.) oraz wymagające ochrony macierzyństwa i wielodzietności (liczba osób w rodzinach: 37 w 2022 r., 47 w 2023 r., 65 w 2024 r.). Na uwagę zasługuje fakt, iż w 2024 r. nastąpiło wyraźne zmniejszenie się liczby beneficjentów świadczeń korzystających ze wsparcia z powodu ubóstwa, wzrosła natomiast liczba odbiorców pomocy społecznej wymagających ochrony macierzyństwa i wielodzietności.

Realizując zadania z zakresu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej, OPS zapewniał pomoc asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz ponosił odpłatność za pobyt dzieci z gminy w pieczy zastępczej. W latach 2022-2024 pod opieką 2 asystentów pozostawały 23 rodziny w 2022 r. i po 32 rodziny w latach 2023-2024. Z kolei z roku na rok rosły wydatki poniesione przez gminę z tytułu odpłatności za pobyt dzieci pieczy zastępczej (99.037 zł w 2022 r., 126.299 zł w 2023 r., 211.579 zł w 2024 r.)

Ośrodek stale monitoruje rodziny, w których występuje problem przemocy, oraz bierze udział w działaniach profilaktycznych. Pracownicy OPS-u upowszechniają informacje dotyczące możliwości skorzystania z pomocy

specjalistycznej na terenie gminy, udzielają pomocy finansowej oraz w postaci pracy socjalnej. W 2022 r pomoc z powodu przemocy wsparcie uzyskały 2 rodziny, liczące łącznie 10 osób. Warto dodać, że przy OPS działa Punkt Konsultacyjny dla Osób Doświadczających Przemocy. W 2024 r. najwięcej udzielonych porad dotyczyło spraw socjalno-prawnych i psychologicznych. Ośrodek jest także odpowiedzialny za obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego w Zawadzkim.

Zespół Interdyscyplinarny w Zawadzkim

Do Zadań Zespołu należy w szczególności: przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy, diagnozowanie sytuacji problemowej, wypracowanie sposobu postępowania, który ma na celu powstrzymanie przemocy, oraz podejmowanie w tym celu działań przewidzianych przepisami prawa, udzielanie kompleksowej pomocy rodzinom z problemem przemocy, kierowanie osób doznających przemocy i osób stosujących przemoc do odpowiednich specjalistów, podejmowanie interwencji w przypadku przemocy i uruchamianie procedur mających na celu jej powstrzymanie, zintegrowanie działań na rzecz pomocy rodzinie i dziecku, uruchamianie współpracy między różnymi instytucjami pomocowymi, występowanie z zawiadomieniami do Prokuratury w Strzelcach Opolskich lub Komisariatu Policji w Zawadzkim.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego w Zawadzkim wchodzi: kierownik i specjalista pracy socjalnej Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawadzkim, kierownik dzielnicowych Komisariatu Policji w Zawadzkim, przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zawadzkim, pedagog szkolny i kurator dla nieletnich Sądu Rejonowego w Strzelcach Opolskich oraz przedstawiciel służby zdrowia w Zawadzkim.

W latach 2022-2024 odbyło się odpowiednio: 4, 5 i 5 posiedzeń Zespołu, wpłynęło odpowiednio 13, 18 i 10 Niebieskich Kart, powołano odpowiednio: 18, 15 i 14 grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych, które odbyły odpowiednio 103, 113 i 96 spotkań w 2024 r.

Ogółem liczba osób objętych pomocą w związku z przemocą domową wyniosła: 22 w 2022 r. (w tym 16 kobiet, 2 mężczyzn i 4 dzieci), 24 w 2023 r. (w tym 17 kobiet, 5 mężczyzn i 2 dzieci) oraz 20 osób w 2024 r. (w tym 13 kobiet, 5 mężczyzn i 2 dzieci).

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zawadzkim

Komisja w ramach swojej działalności zajmuje się m.in. przyjmowaniem zgłoszeń o przypadkach nadużywania alkoholu i powiązanych z nim aktów przemocy; wspieraniem osób doznających przemocy i stosujących przemoc, a jej członkowie biorą udział w posiedzeniach grup diagnostyczno-pomocowych Zespołu Interdyscyplinarnego. W latach 2022-2023 GKRPA kontaktowała się z 4 osobami stosującymi przemoc, motywując je do podjęcia terapii oraz informując o lokalnej ofercie pomocy dla członków rodzin z problemem przemocy

Wysokość środków finansowych wydatkowanych w gminie Zawadzkie na profilaktykę i rozwiązywanie problemów przemocy domowej wyniosła: 27.000 zł w 2022 r., 33.600 zł w 2023 r. oraz 33.600 zł w 2023 r.

Punkt Konsultacyjny w Zawadzkim

W Punkcie udzielane są nieodpłatne porady i konsultacje prawne i psychologiczne. W latach 2022-2024 udzielono porad dla odpowiednio: 14, 16 i 20 osób doznających przemocy oraz dla odpowiednio 1, 6 i 5 osób stosujących przemoc. Ogółem liczba porad wyniosła: 185 w 2022 r., 53 w 2023 r. i 60 w 2024 r.

Placówki oświatowe w gminie

Placówki oświatowe prowadzą rozpoznanie środowiska szkolnego i rodzinnego pod kątem występowania agresji i przemocy, podejmują działania profilaktyczne i wychowawcze, udzielają pomocy uczniom stosującym agresję i przemoc oraz rodzinom zmagającym się z problemem przemocy domowej oraz współpracują w tym obszarze z innymi instytucjami i organizacjami.

Przy szkołach podstawowych w gminie działają 3 ogniska środowiskowe: w Zawadzkim, Żędowicach i Kielczy, które realizują zajęcia z programem profilaktyczno-edukacyjnym. Oferta ognisk adresowana jest w szczególności do uczniów z utrudnioną socjalizacją, zaburzeniami wychowania, z trudnościami w nauce, żyjących w trudnych warunkach materialnych i wychowawczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich

Placówka świadczy pomoc osobom doznającym przemocy domowej oraz zagrożonym przemocą w formie wsparcia psychologicznego, poradnictwa prawnego, rodzinnego i socjalnego. Realizuje także program korekcyjno-

edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową; udziela informacji i kieruje do ośrodków specjalistycznego wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.

Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie działa Punkt Interwencji Kryzysowej, a pomoc osobom, które doznały przemocy, obejmuje także interwencję kryzysową, w tym zapewnienie bezpiecznego schronienia w ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocą domową.

Komenda Powiatowa Policji w Strzelcach Opolskich i Komisariat Policji w Zawadzkim

Funkcjonariusze Policji podejmują działania interwencyjne i prewencyjne w sytuacji wystąpienia przemocy domowej, biorą udział w zajęciach edukacyjnych, prowadzą rozmowy profilaktyczne i pouczające, kierują do GKRPA, a w sytuacji prowadzenia postępowania karnego – do prokuratury, wnioski w przypadku nadużywania alkoholu i władzy rodzicielskiej, realizują procedurę „Niebieskie Karty”.

W latach 2022-2024 na terenie gminy Zawadzkie z art. 207 Kodeksu Karnego § 1, tj. o znęcanie się nad osobą najbliższą, prowadzono odpowiednio 7, 3 i 2 postępowania przygotowawcze, które zakończyły się skierowaniem aktu oskarżenia do Sądu w 2 przypadkach w 2024 r.

Sąd Rejonowy w Strzelcach Opolskich, Wydział Rodzinny i Nieletnich, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej

Z informacji II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Strzelcach Opolskich wynika, że w latach 2022-2024 kuratorzy prowadzili odpowiednio 15, 12 i 10 spraw opiekuńczych. W sprawach objętych postępowaniem były odpowiednio 45, 38 i 32 osoby (w tym rodzice i dzieci).

Punkt Porad Prawnych i Mediacji w Strzelcach Opolskich

Nieodpłatne poradnictwo w Punkcie obejmuje rozpoznanie problemu i udzielenie porady dostosowanej do indywidualnej sytuacji osoby korzystającej z konsultacji. Osoba korzystająca jest informowana o przysługujących jej prawach oraz spoczywających na niej obowiązkach. W razie potrzeby, podczas porady może być sporządzony wspólnie z osobą zainteresowaną plan wyjścia z trudnej sytuacji oraz udzielona pomoc w jego realizacji. Nieodpłatne poradnictwo obejmuje różnorodne dziedziny a w ramach poradnictwa może być również świadczona nieodpłatna mediacja.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Strzelcach Opolskich

Poradnia, obok pomocy psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej i rehabilitacyjnej świadczonej uczniom, rodzicom i nauczycielom, prowadzi profilaktykę zachowań przemocowych, oferuje m.in. udział w programach profilaktycznych, terapię indywidualną i grupową, mediacje. Placówka współpracuje m.in. z Komendą Powiatową Policji, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Zespołem Kuratorów Sądowych przy Sądzie Rejonowym Strzelcach Opolskich oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zawadzkim.

Annogórskie Centrum Zdrowia Psychicznego w Strzelcach Opolskich

Centrum wspiera zdrowie psychiczne osób mieszkających na terenie powiatów krapkowickiego i strzeleckiego, prowadzi leczenie specjalistyczne, pomaga pacjentom w powrocie do życia w społeczeństwie. W skład placówki wchodzi: Punkt Zgłoszeniowo-Koordynacyjny, Poradnia Zdrowia Psychicznego, Oddział Dzienny Psychiatryczny, Zespół Leczenia Środowiskowego. Usługi świadczą: lekarze, psychologowie, terapeuci, asystenci zdrowienia. W 2024 r. ze wsparcia Centrum korzystało 6 osób z gminy Zawadzkie.

Centrum Terapii i Profilaktyki w Strzelcach Opolskich

W ramach Centrum działa Poradnia Terapii Osób Uzależnionych i ich Rodzin, Poradnia Psychologiczna i Dzienny Oddział Leczenia Uzależnień. Oferuje leczenie dolegliwości psychicznych, m.in. nerwic, depresji, zaburzeń lękowych, uzależnień, zaburzeń odżywiania. Placówka prowadzi szkolenia i warsztaty z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego. Pomocy udzielają i z pacjentami pracują: lekarz psychiatra, neurolog, psycholog kliniczny, psycholog, psychoterapeuta, certyfikowany psychoterapeuta uzależnień, terapeuta dzieci i młodzieży. W 2024 r. z leczenia w Centrum korzystało 5 osób z gminy Zawadzkie.

Dom Matki i Dziecka Diecezjalnej Fundacji Ochrony Życia w Opolu

Placówka podejmuje inicjatywy wspierające matki i ich dzieci znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej. Udziela pomocy rodzinom w sytuacjach kryzysowych, w szczególności doznającym przemocy domowej, realizuje wieloaspektową pomoc matkom w okresie przed i po urodzeniu dziecka, zapewnia opiekę i prowadzi

działania wychowawcze przygotowujące matki do samodzielności i zaradności życiowej. W 2024 r. ze wsparcia Domu korzystały 3 osoby z gminy Zawadzkie.

Telefony zaufania

Poza podmiotami udzielającymi pomocy dla osób i rodzin z problemem przemocy domowej w gminie Zawadzkie oraz w powiecie strzeleckim wsparcie świadczą również m.in. Ogólnopolski Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” (tel. 22 668 70 00), Ogólnopolski telefon dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska Linia” (tel. 800 120 002) oraz Policyjny Telefon Zaufania ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (800 120 226).

IV. CELE I ZADANIA

Celem głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Zawadzkie na lata 2026-2030 jest **rozwijanie systemu przeciwdziałania przemocy domowej poprzez zwiększenie skuteczności pomocy osobom jej doznającym oraz oddziaływania na osoby ją stosujące**. Osiągnięcie tak sformułowanego celu wymaga wdrożenia wyznaczonych celów operacyjnych i zadań. Zostały one ujęte w przedstawionym poniżej w formie zestawień tabelarycznych harmonogramie, w którym uwzględniono również realizatorów poszczególnych zapisów, czas ich wdrożenia oraz wskaźniki monitoringowe.

Obszar 1.: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna

Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Kierunki działań:

- Poszerzenie wiedzy mieszkańców gminy, w tym służb, na temat zjawiska przemocy domowej
- Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej
- Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych

zadania	realizatorzy/partnerzy
1. Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej w gminie	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, OPS, ZI, Punkt Konsultacyjny, placówki oświatowe, oraz PCPR, PIK i Policja
wskaźniki monitoringowe:	
liczba przeprowadzonych diagnoz	
czas realizacji: 2026-2030	
2. Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych poświęconych problemowi przemocy domowej	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA i OPS, oraz podmioty lecznicze, lokalne media i organizacje pozarządowe
wskaźniki monitoringowe:	
liczba lokalnych kampanii społecznych	
czas realizacji: 2026-2030	
3. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA i OPS, oraz organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe
wskaźniki monitoringowe:	
liczba zrealizowanych działań	
liczba osób, którym udzielono informacji na temat przeciwdziałania przemocy domowej	
czas realizacji: 2026-2030	

zadania	realizatorzy/partnerzy
4. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, oraz działania służące podniesieniu kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową oraz w stosunku do grup ryzyka	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, ZI, OPS, Punkt Konsultacyjny, placówki oświatowe, oraz PCPR, PIK, Punkt Porad Prawnych i Mediacji, PPP, ośrodki wsparcia, podmioty lecznicze
wskaźniki monitoringowe:	
liczba placówek prowadzących poradnictwo (i liczba osób, którym udzielono porady)	
liczba wizyt patronażowych prowadzonych przez położne podstawowej opieki zdrowotnej	
czas realizacji: 2026-2030	
5. Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży działań profilaktycznych z zakresu agresji i przemocy, m.in. w ramach szkolnych programów profilaktycznych	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, placówki oświatowe, świetlice wiejskie, specjaliści, przedstawiciele GKRPA, OPS-u, Policji
wskaźniki monitoringowe:	
liczba dzieci objętych działaniami profilaktycznymi z zakresu agresji i przemocy	
czas realizacji: 2026-2030	

Obszar 2.: Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej

Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Kierunki działań:

- Rozwój infrastruktury służącej udzielaniu pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy pomiędzy podmiotami wchodzącymi w jej skład
- Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej
- Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej
- Monitorowanie działań pomocowych

zadania	realizatorzy/partnerzy
1. Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego	samorząd gminy, w tym przedstawiciele OPS-u, GKRPA i placówek oświatowych, oraz przedstawiciele podmiotów leczniczych, Policji, organizacji pozarządowych i kuratorzy sądowi
wskaźniki monitoringowe:	
liczba spotkań zespołu	
liczba funkcjonujących grup diagnostyczno-pomocowych	
liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych	
czas realizacji: 2026-2030	
2. Kontynuowanie działalności i rozwijanie oferty Punktu Konsultacyjnego, świadczącego wsparcie m.in. osobom doznającym przemocy i stosującym przemoc domową	samorząd gminy
wskaźniki monitoringowe:	
liczba punktów konsultacyjnych (i liczba osób objętych w ich ramach wsparciem)	
czas realizacji: 2026-2030	

zadania	realizatorzy/partnerzy
3. Nawiązywanie, rozwijanie i wzmacnianie współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej	samorząd gminy, podmioty i organizacje pozarządowe
wskaźniki monitoringowe:	
liczba realizowanych projektów w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej	
czas realizacji: 2026-2030	
4. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy, w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, ZI, OPS, Punkt Konsultacyjny, placówki oświatowe, oraz PCPR, PIK, Punkt Porad Prawnych i Mediacji, PPP, podmioty lecznicze, lokalne media i organizacje pozarządowe
wskaźniki monitoringowe:	
liczba opracowanych materiałów informacyjnych	
czas realizacji: 2026-2030	
5. Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową	samorząd gminy, w tym GKRPA, Punkt Konsultacyjny
wskaźniki monitoringowe:	
liczba osób uczestniczących w działaniach	
czas realizacji: 2026-2030	
6. Realizacja procedury „Niebieskie Karty”	
wskaźniki monitoringowe:	
liczba wszczętych (i kontynuowanych) procedur „Niebieskie Karty”	samorząd gminy, w tym przedstawiciele OPS-u, GKRPA, placówek oświatowych, ZI i grup diagnostyczno-pomocowych, oraz przedstawiciele podmiotów leczniczych i Policji
liczba osób doznających przemocy domowej objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”	
liczba wypełnionych formularzy „NK – A” (i „NK – C”)	
czas realizacji: 2026-2030	
7. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej dostępu do pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, OPS, ZI, Punkt Konsultacyjny, oraz PCPR, PIK, Punkt Porad Prawnych i Mediacji, PPP, ośrodki wsparcia, podmioty lecznicze, organizacje pozarządowe
wskaźniki monitoringowe:	
liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego, rodzinnego	
liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia, grupach samopomocowych	
czas realizacji: 2026-2030	

zadania	realizatorzy/partnerzy
8. Realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób doznających przemocy domowej	
wskaźniki monitoringowe:	
liczba programów terapeutycznych (liczba osób w nich uczestniczących i liczba osób, które je ukończyły) liczba osób, które uczestniczyły w terapii indywidualnej psychologicznej (terapeutycznej) liczba grup terapeutycznych liczba grup wsparcia i liczba osób w nich uczestniczących	samorząd gminy, samorząd powiatowy, w tym PCPR organizacje pozarządowe
czas realizacji: 2026-2030	
9. W razie potrzeby podejmowanie współpracy w celu zapewnienia osobom doznającym przemocy domowej pomocy w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej	
wskaźniki monitoringowe:	
liczba powiatowych ośrodków wsparcia (i liczba w nich miejsc) liczba osób, które skorzystały z pomocy (w tym w formie schronienia) w ośrodkach wsparcia i ośrodkach interwencji kryzysowej	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, OPS, oraz samorząd powiatowy, w tym PCPR, PIK oraz ośrodki wsparcia
czas realizacji: 2026-2030	
10. Zapewnianie ochrony dzieciom w razie zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową	
wskaźniki monitoringowe:	
liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w razie zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową	samorząd gminy, w tym przedstawiciele OPS-u, oraz PCPR, PIK, przedstawiciele podmiotów leczniczych i Policji
czas realizacji: 2026-2030	
11. Tworzenie warunków umożliwiających osobom doznającym przemocy domowej otrzymanie w pierwszej kolejności lokali komunalnych	
wskaźniki monitoringowe:	
liczba uchwał umożliwiających przyznanie lokali komunalnych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy domowej liczba przyznanych lokali komunalnych	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy
czas realizacji: 2026-2030	

zadania	realizatorzy/partnerzy
12. Monitoring pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej	
wskaźniki monitoringowe:	
liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na ustanie przemocy domowej oraz na brak zasadności podejmowania działań liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, w tym osób u których przemoc domowa ustała	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, OPS, ZI
czas realizacji: 2026-2030	

Obszar 3.: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową

Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową

Kierunki działań:

- Tworzenie i rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową oraz wypracowanie, wdrażanie i doskonalenie zasad współpracy pomiędzy podmiotami je realizującymi
- Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej
- Zwiększenie udziału osób stosujących przemoc domową w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych
- Realizowanie programów wspierających dla osób stosujących przemoc domową zmierzających do utrwalenia i wzmocnienia zmian zapoczątkowanych oddziaływaniami korekcyjno-edukacyjnymi lub psychologiczno-terapeutycznymi

zadania	realizatorzy/partnerzy
1. Rozpowszechnianie w gminie informatorów zawierających bazy teleadresowe podmiotów realizujących działania adresowane do osób stosujących przemoc domową	
wskaźniki monitoringowe:	
umieszczenie informatorów na stronie internetowej gminy dwa razy w roku: do 15 lutego i do 15 sierpnia	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, OPS, ZI
czas realizacji: 2026-2030	
2. Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”	
wskaźniki monitoringowe:	
liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty” liczba wypełnionych formularzy „NK – D” liczba wszczętych i zakończonych postępowań przygotowawczych poprzez sporządzenie aktu oskarżenia lub umorzenie postępowania liczba odmów wszczęcia postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową	samorząd gminy, w tym przedstawiciele OPS-u, GKRPA, placówek oświatowych, ZI i grup diagnostyczno-pomocowych, oraz przedstawiciele podmiotów leczniczych i Policji
czas realizacji: 2026-2030	

zadania	realizatorzy/partnerzy
3. Współdziałanie oraz wymiana informacji z Policją, kuratorską służbą sądową i innymi służbami w zakresie monitorowania zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej	samorząd gminy, w tym OPS, oraz Policja, kuratorska służba sądowa
wskaźniki monitoringowe:	
liczba przekazanych organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc	
czas realizacji: 2026-2030	
4. Motywowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych	samorząd gminy, w tym GKRPA, OPS, Punkt Konsultacyjny, ZI i grupy diagnostyczno-pomocowe, oraz PCPR
wskaźniki monitoringowe:	
liczba osób, które zmotywowano do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych	
czas realizacji: 2026-2030	
5. Motywowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych	samorząd gminy, w tym GKRPA, OPS, Punkt Konsultacyjny, ZI i grupy diagnostyczno-pomocowe oraz PCPR
wskaźniki monitoringowe:	
liczba osób, które zmotywowano do udziału w programach oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych liczba osób, które po ukończeniu programu psychologiczno-terapeutycznego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej	
czas realizacji: 2026-2030	
6. Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, OPS, oraz organizacje pozarządowe
wskaźniki monitoringowe:	
liczba realizowanych w gminie programów wspierających (i liczba osób w nich uczestniczących)	
czas realizacji: 2026-2030	

Obszar 4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Cel: Podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Kierunek działań:

- Podnoszenie i wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

zadania	realizatorzy/partnerzy
1. Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	samorząd gminy, samorząd powiatowy, samorząd wojewódzki
wskaźniki monitoringowe:	
liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	
czas realizacji: 2026-2030	
2. Zapewnienie osobom pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową wsparcia w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia	samorząd gminy, samorząd powiatowy, samorząd wojewódzki, organizacje pozarządowe
wskaźniki monitoringowe:	
liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych (i liczba osób w nich uczestniczących)	
czas realizacji: 2026-2030	

V. ODBIORCY PROGRAMU

Odbiorcami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Zawadzkie na lata 2026-2030 będą mieszkańcy gminy, w tym:

- dzieci i młodzież,
- osoby i rodziny zagrożone przemocą domową,
- osoby doznające przemocy domowej,
- świadkowie przemocy domowej
- osoby stosujące przemoc domową,
- służby, w tym instytucje i organizacje pozarządowe, zajmujące się problematyką przemocy domowej.

VI. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że realizacja zadań wyznaczonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Zawadzkie na lata 2026-2030 przyczyni się do zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy poprzez:

- podniesienie świadomości i poziomu wiedzy mieszkańców gminy na temat problemu przemocy domowej oraz jego mechanizmów i skutków,
- zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- podniesienie jakości usług i lepszą dostępność pomocy świadczonej osobom i rodzinom zagrożonym przemocą lub jej doznającym, w tym pomocy w placówkach oferujących całodobową pomoc,
- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, w tym zwiększenie ich udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, psychologiczno-terapeutycznych oraz edukacyjnych lub/i wspierających,
- podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i rodzin zagrożonych przemocą i doznających przemocy oraz osób ją stosujących.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Zawadzkie na lata 2026-2030 będzie finansowana:

- z budżetu gminy,
- ze środków samorządu powiatowego,
- ze środków samorządu wojewódzkiego,
- z dotacji z budżetu państwa,
- z programów rządowych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
- z funduszy zewnętrznych, w tym z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz funduszy norweskich,
- ze środków pozyskanych z innych źródeł.

Na realizację Programu w 2026 r. przewiduje się środki finansowe w wysokości 7.500 zł, w tym 6.000 zł ze źródeł zewnętrznych.

Wysokość środków finansowych na realizację Programu w latach 2027-2030 zostanie ujęta w przyjmowanej corocznie uchwale budżetowej Rady Miejskiej.

VIII. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

Koordynatorem realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Zawadzkie na lata 2026-2030 będzie Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawadzkim. Sformułowane w dokumencie zadania będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji.

Skuteczność wdrożenia Programu będzie m.in. zależała od posiadanych i pozyskanych środków finansowych na opracowanie i realizację projektów, które będą zgodne z przyjętymi w nim zadaniami (poniżej przedstawiono propozycje projektów przygotowanych w trakcie prac nad Programem).

Projekt 1.

nazwa projektu	Bezpieczna przyszłość w gminie Zawadzkie
wnioskodawca projektu	Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawadzkim
partnerzy w realizacji projektu	▪ Policja ▪ Placówki oświatowe z gminy ▪ Urząd Miejski w Zawadzkim
cele projektu	Zwiększenie poziomu świadomości społecznej i wiedzy związanej z przemocą domową
beneficjenci projektu	Mieszkańcy gminy Zawadzkie, w szczególności uczniowie i seniorzy

Monitoring Programu, polegający na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat realizowanych bądź zrealizowanych już zadań, będzie prowadzony corocznie. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawiają się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, z myślą o podjęciu działań korygujących, czy realizacja wyznaczonych zadań zmierza w słusznym kierunku.

Do oceny wdrożenia sformułowanych w Programie zadań zostaną wykorzystane wyznaczone w dokumencie wskaźniki monitoringowe.

W terminie do 31 marca każdego roku Koordynator realizacji Programu przedstawi Radzie Miejskiej sprawozdanie z jego realizacji. Sprawozdanie zostanie sporządzone na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów biorących udział w realizacji Programu.

Monitoring programu dostarczy również informacji pozwalających na przeprowadzenie jego ewaluacji, która umożliwi ustalenie rzeczywistych rezultatów wdrożenia dokumentu – czy uzyskane efekty są zgodne z przyjętymi wcześniej zamierzeniami i na co miały wpływ. Zostanie ona przeprowadzona przez Koordynatora realizacji Programu po zakończeniu jego realizacji i ujęta w ramach poszerzonego o ewaluację sprawozdania z realizacji dokumentu za 2030 r.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabele:

Tabela 1. Analiza SWOT	18
Tabela 2. Podmioty działające na rzecz osób i rodzin z problemem przemocy domowej w gminie	19

Wykresy:

Wykres 1. Czy doświadczyła Pani/doświadczył Pan przemocy?	12
Wykres 2. Czy słyszała Pani/słyszał Pan o osobach w gminie, które doświadczyły przemocy?	12
Wykres 3. Jakie rodzaje przemocy domowej najczęściej występują w gminie? ..	12
Wykres 4. Najczęstsza przyczyna przemocy domowej	13
Wykres 5. Kto jest najczęściej osobą doznającą przemocy domowej?.....	14
Wykres 6. Kto jest najczęściej osobą stosującą przemoc domową?	14
Wykres 7. Jak Pani/Pan ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy domowej?	15
Wykres 8. Czy oferta pomocy dla osób doznających przemocy domowej w gminie jest wystarczająca?	16
Wykres 9. Czy oferta pomocy dla osób stosujących przemoc domową w gminie jest wystarczająca?	16
Wykres 10. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej?	17

Uzasadnienie

Podjęcie niniejszej uchwały jest niezbędne w celu wypełnienia ustawowego obowiązku gminy. Obowiązek ten wynika wprost z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, który nakłada na gminę zadanie opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

1. Cele i podstawy merytoryczne Programu

Gminny Program na lata 2026–2030 został przygotowany w Ośrodku Pomocy Społecznej w Zawadzkiem. Jego opracowanie poprzedziła szczegółowa diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie gminy, w tym analiza ankiet skierowanych do mieszkańców i przedstawicieli placówek oświatowych. Diagnoza ta pozwoliła na merytoryczne przygotowanie dokumentu.

Cel główny Programu to rozwijanie systemu przeciwdziałania przemocy domowej poprzez zwiększenie skuteczności pomocy osobom jej doznającym oraz oddziaływania na osoby ją stosujące. Realizacja Programu jest zgodna z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030 oraz ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zawadzkie.

2. Kluczowe obszary działania

Program wyznacza obszary, cele, kierunki działań i zadania (w harmonogramie tabelarycznym), które mają zwiększyć skuteczność przeciwdziałania przemocy domowej, m.in. poprzez:

- 1) podniesienie świadomości i poziomu wiedzy mieszkańców na temat mechanizmów i skutków przemocy domowej;
- 2) zwiększenie dostępności i jakości usług świadczonych osobom doznającym przemocy, w tym zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego (medycznego, psychologicznego, prawnego);
- 3) zintensyfikowanie oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową, w tym motywowanie ich do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych;
- 4) rozwój współpracy międzyinstytucjonalnej (w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego);
- 5) podniesienie kwalifikacji i kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy domowej.

3. Wdrażanie i finansowanie

Wdrożenie Programu przewidziane jest na lata 2026–2030. Koordynatorem realizacji Programu został Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawadzkiem.

Realizacja Programu będzie finansowana z budżetu gminy, środków samorządu powiatowego i wojewódzkiego, dotacji z budżetu państwa oraz funduszy zewnętrznych (w tym unijnych). Zgodnie z wymogami formalnymi, kwota środków finansowych przewidziana na rok 2026 zostanie określona w uchwale budżetowej.

Przyjęcie Programu jest kluczowe dla zorganizowania gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej i stworzenia warunków dla bezpiecznej przyszłości mieszkańców Gminy Zawadzkie.

W związku z powyższym, przyjęcie uchwały w proponowanym brzmieniu jest w pełni uzasadnione.

Sporządził: Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawadzkiem

Arkadiusz Łuków